

skellige ledige Arbejdere for at faa Hjælp idetmindste til Høsten; enkelte sagde rent ud nej, andre gjorde ret uforblommede Hentydninger til hans almindelig bekendte Uefterrettelighed som Betaler ja stillede rent ud Fordring om først „at se Lønnen“. Hans Naboer og nogle andre af Egnens Folk tilbød vel at yde ham en Haandsrækning i Ny og Næ; men i den almindelige Høsttravlhed sendte de rigtignok som oftest en Undskyldning i Stedet for den ventede Hjælp.

Af Harme over alt dette begik Emanuel tilsidst den Ubesindighed en Dag at henvende sig til den brændemærkede Sogneraadsformand, der straks med sin sædvanlige Rundhaandethed stillede hele sit Mandskab til hans Tjeneste og endnu samme Dag bragte hans halvspirende Rug i Hus.

Men dermed var ogsaa Krigen erklæret.

II

Under en enestaaende Deltagelse, med et Følge paa over to tusinde Mennesker, derimellem et halvt hundrede Præster i Ornat, blev den gamle Højskoleforstander stedet til Hvile paa Sandinges smukke Kirkegaard. Over alle Landsbyer i Miles Omkres vajede Flagene paa halv Stang, og lige fra den tidlige Morgenstund var Fjorden bleven gennemkrydset af Sejl- og Robaade, stuvfulde af sortklædte Mennesker med Blomsterkranse.

Det var en tung Graavejrsdag, der uvilkaarlig stemte til Sørghed. Trods de mange Taler, der blev holdt, først inde i Skolens smykkede Foredragssal, hvor Liget var hensat, siden i Kirken og tilsidst ved Graven (ialt elleve), vedblev Stemningen at være trykket. Endnu sang man vel med fuldt Bryst de gamle, frejdige Sange, men det var ikke vanskeligt paa Tonen at spore Virkningen af den Modgang, det hele Vennesamfund i den sidste Tid havde haft.

Efter Jordfæstelsen holdt man Maaltid omkring de medførte Madkurve, og da Skolebygningen langtfra kunde rumme de mange Mennesker, havde man — trods en fin, vedholdende Regn — spredt sig ud over Haven og de tilstødende Vænger, hvor man